

**ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1**
**School Operational Efficiency to Create A Conducive Learning Environmental In
Schools Under The Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 1**

นิลุบล ชาวสวน* รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ**
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา
วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน และขนาดของสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan แล้วสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Least Significant Difference ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ถูกสุขลักษณะ และการจัดสภาพแวดล้อมผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่ปลอดภัย 2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประโยชน์จากการวิจัยทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปวางแผน จัดทำ กำหนดนโยบายและหามาตรการที่จะส่งเสริมในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการดำเนินงาน, สถานศึกษา, การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

Abstract

The Objectives of this Research were 1) To study school operational efficiency to create a conducive learning environmental 2) To compare study school operational efficiency to create a conducive learning environmental in school under the Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 classified by position and size of the school. This Research was Quantitative research. The sample consisted of teachers. The sample group used in this research was school administrators and teachers under the Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1, including 33 school administrators and 258 teachers. An example was determined by opening the ready-made tables of Krejcie and Morgan and randomly assigned. The instrument used in the research was a 5 rating scale questionnaire. The reliability was at 0.945. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation. The test of hypothesis was done by using t-test, One-Way ANOVA and Pair-wise comparison testing by Least Significant Difference method. The results of the research showed that 1) school operational efficiency to create a conducive learning environmental in school under the Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 that overall at a good level. When considering each aspect, It was found that the highest average was create a conducive learning environmental inside the school building, followed by hygienic environmental outside the school building and lowest average was safety environmental inside the school 2) school operational efficiency to create a conducive learning environmental in school under the Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 classified by position, were not significantly different. School operational efficiency to create a conducive learning environmental in school under the Nonthaburi Primary Education Service Area Office 1 classified by size of the school, was significantly different at the .05 level. The benefit from the research make know about school operational efficiency to create a conducive learning environmental, safety and hygienic. School administrators and related person to use in planning policies and promotion measures school operational efficiency to create a conducive learning environmental, safety and hygienic to following The Basic Education Standard.

Keywords: Operational Efficiency, School, Create A Conducive Learning Environmental.

บทนำ

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคาร ประกอบการสถานที่ บริเวณ รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอยู่รอบตัวผู้เรียน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้เรียน เป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจการเรียนการสอน รายการปฏิบัติหน้าที่การ

งานของทุกคนในสถานศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้การสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ (มารีสา ธรรมะ, 2555, น. 1) ซึ่งสถานศึกษาทุกแห่งย่อมปรารถนาให้นักเรียนของตนมีความสุขทั้งอยู่ที่บ้านและที่สถานศึกษา ทุกข์หรือสุขที่บ้าน บางครั้งสถานศึกษาก็ไม่สามารถเข้าไปช่วยผ่อนคลายได้ แต่ทุกข์หรือสุขที่สถานศึกษา น่าจะเป็นความรับผิดชอบของทุกฝ่ายในสถานศึกษา การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของสถานศึกษาจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิดจิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ สถานศึกษาที่สะอาด สดชื่น ร่มรื่น เรียบง่าย สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุอาคารสถานที่ที่ได้รับการดูแลมีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมจะทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพลทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน ใจดีแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบ เรียบง่าย ทำให้เข้าใจตนเอง และผู้อื่นไปด้วย (กนกพร ตรีแก้ว, 2561)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ., 2559) พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่ จุดที่ควรพัฒนา คือ การจัดสภาพแวดล้อม อาจจะเป็นเพราะสภาพที่ตั้งของโรงเรียน สภาพห้องเรียนและห้องประกอบการของสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและไม่เอื้อต่อการสอนของครู อีกทั้งสภาพโดยรอบไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากขาดการจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะที่ดี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และการบริการภายในโรงเรียน ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีความสุข ปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ เพื่อนักเรียนจะได้เรียนรู้สิ่งที่ดีและถูกต้อง และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจศึกษา ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งงาน และขนาดของสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีทั้งหมด 32 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 39 คน และเป็นครู จำนวน 1,209 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,248 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 จำนวน 291 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 33 คน และครู 258 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610) และสุ่มอย่างง่ายเพื่อหาสัดส่วนแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากมาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ของกระทรวงศึกษาธิการ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีทั้งหมด 2 ตอน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของสถานศึกษาเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามประสิทธิภาพการดำเนินงานในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง มีผลสำเร็จของการดำเนินงานดีมาก
- 4 หมายถึง มีผลสำเร็จของการดำเนินงานดี
- 3 หมายถึง มีผลสำเร็จของการดำเนินงานปานกลาง
- 2 หมายถึง มีผลสำเร็จของการดำเนินงานพอใช้
- 1 หมายถึง มีผลสำเร็จของการดำเนินงานปรับปรุง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมเนื้อหาและกรอบแนวคิดของการวิจัย

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามศัพท์เฉพาะ

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบถ้อยคำ สำนวน และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) ตลอดจนด้านอื่นที่ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไข และช่วยพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปเป็นแบบสอบถาม โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้อง/ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้อง/ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์

นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อแต่ละข้อกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด โดยแทนค่าในสูตร IOC (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งจะคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีความสอดคล้องที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรีเขต 2 จำนวน 30 คน

9. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945

10. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากสำนักศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามแจ้งไปยังโรงเรียนที่ต้องเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยประสานงานกับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแจ้งวันเวลาที่เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพบผู้บริหารโรงเรียนด้วยตนเองบางส่วนและนัดวันมารับแบบสอบถามคืน โดยแจกไปจำนวน 291 ฉบับ รับคืนจำนวน 291 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาประมวลผล แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ปริมาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมีดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง มาหาความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตำแหน่งงาน และ ขนาดของสถานศึกษา

1.2 วิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งพิจารณาการประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานดีมาก

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานดี

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานปรับปรุง

1.3 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามตำแหน่งงาน วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

1.4 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการทดสอบ One Way ANOVA และเมื่อพบความแตกต่างทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD (Least significant difference)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 จำนวน 291 คน โดยการแจกแจงความถี่ และหาร้อยละ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 88.66 สังกัดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 51.89

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ประกอบด้วย

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้
2. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่ปลอดภัย
3. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้ถูกสุขลักษณะ
4. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้
5. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ปลอดภัย
6. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ถูกสุขลักษณะ

โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปการวิจัยได้ดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีผลสำเร็จของการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ถูกสุขลักษณะ และการจัดสภาพแวดล้อมที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่ปลอดภัย

1. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จของการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดห้องเรียนพอเหมาะกับจำนวนนักเรียน และสอดคล้องกับหลักสูตร รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดมุมการจัดประสบการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กโดยใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่ปลอดภัย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จของการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาจัดโต๊ะ เก้าอี้ที่มีขนาดพอเหมาะกับนักเรียน รองลงมา คือ สถานศึกษามีการติดตั้งปลั๊กไฟที่ปลอดภัยและพ้นมือเด็ก และมีจำนวนที่เหมาะสมต่อการใช้งาน และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการติดตั้งเครื่องตัดไฟและอุปกรณ์ดับเพลิงที่พร้อมใช้งาน

3. การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้ถูกสุขลักษณะ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีห้องเรียนที่มีแสงสว่างเพียงพอ และอากาศถ่ายเทได้สะดวก รองลงมา คือ สถานศึกษามีพื้นที่สำหรับแปรงฟัน ล้างมือ และทำความสะอาดร่างกาย เหมาะสมกับเด็ก และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีพื้นที่พักสำหรับเด็กป่วย แยกเป็นส่วน

4. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีอาคารเรียนและอาคารประกอบเหมาะสำหรับการใช้งาน รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดให้มีการประเมินใช้สถานที่หรือแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดมุมที่พักรับประทานอาหารว่าง

5. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ปลอดภัย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา รองลงมา คือ สถานศึกษามีการให้ความรู้และฝึกซ้อมนักเรียน กรณีเกิดวาทภัยและอัคคีภัย และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีที่ตั้งเป็นสัดส่วน มีอาณาเขตชัดเจน ตั้งอยู่ห่างจากแหล่งอบายมุข ฝุ่นละออง กลิ่น เสียงรบกวน และพื้นที่เสี่ยงต่ออันตราย

6. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ถูกสุขลักษณะ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาดังอยู่ในชุมชน ไม่เสี่ยงอันตราย ไม่อยู่ใกล้ทางรถไฟ มีรั้วป้องกันอันตราย รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดูแลสุขภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม และข้อที่มีผลสำเร็จของการดำเนินงานระดับดีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ เพียงพอ และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลทุกวัน

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ประกอบด้วย

3.1 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ตามตำแหน่งงาน วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า มีค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.101 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐาน ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและครู เห็นว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ตามขนาดสถานศึกษา วิเคราะห์ด้วยการทดสอบ One Way ANOVA พบว่า มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐาน ซึ่งหมายความว่า ขนาดของสถานศึกษาต่างกัน เห็นว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา เขต 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลสำเร็จจากการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก อยู่ในระดับดีทุกด้าน แสดงให้เห็นถึง การพัฒนาของสถานศึกษา ที่เป็นไปตามจุดควรพัฒนาตามที่ สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) แนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาวัตร (2557) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการศึกษาพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับดี

ด้านที่ 1 การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จของการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) สถานศึกษาจึงให้ความสำคัญในการกำหนดห้องเรียนให้พอเหมาะกับจำนวนนักเรียน และสร้างความตระหนักให้เด็กร่วมรักษาสีเขียวภายในอาคารเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปาลิตา ยังกาลัง และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอเสวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอเสวี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารที่ปลอดภัย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จของการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาเห็นว่า ขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ เป็นจุดเสี่ยงที่จะเกิดอันตรายที่สุด รองลงมา คือความเสี่ยงจากปลั๊กไฟ ซึ่งสอดคล้องกับ สุเวช พิมน้ำเย็น, งามนิษฐ์ ราชกิจ, พยงค์ ขุนสะอาด, และนันทน์ภัส เพ็ชรสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนสันติศิริวิทยาคม อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยมีประชากรคือ ครูของโรงเรียนสันติศิริวิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภอแม่ฟ้าหลวง จำนวน 45 คน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในโรงเรียนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี

ด้านที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคารให้ถูกสุขลักษณะ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่จ้าจนเกินไป เพราะจะทำให้ร้อน เพื่อต้องการให้เด็กไม่ขาดสมาธิ และมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ถือเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งสอดคล้องกับ ปาลิตา ยังกาลัง และ สุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอเสวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอเสวี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 4 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษามีอาคารเรียนและอาคารประกอบแยกตาม

การใช้งานอย่างเหมาะสม ชัดเจน และการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินใช้สถานที่หรือแหล่งเรียนรู้ เพื่อที่จะนำข้อมูลจากการประเมินมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้สามารถนำมาใช้จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ นวภัทร แสงห้าว, จำเนียร พลหาญ, และวรวรรณ อุบลเลิศ (2563) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ระดับปฏิบัติแนวการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาโดยรวมมีระดับผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนานักเรียนที่ส่งเสริมใช้แหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการจัดและใช้แหล่งเรียนรู้ และด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านที่ 5 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ปลอดภัย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาเห็นความสำคัญของการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีสภาพพร้อมใช้งาน เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากจุดเสี่ยงต่าง ๆ ตามอาคาร และฝึกให้เด็กมีความรู้หากเกิดเหตุการณ์วุ่นวายและอัคคีภัย ซึ่งสอดคล้องกับ สุเวช พิมน้ำเย็น, งามนิตย์ ราชกิจ, พยงค์ ขุนสะอาด, และนันทน์ภัส เพ็ชรสุวรรณ (2560) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมและการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนสันติวิทย์วิทยาเขต อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านความปลอดภัยในโรงเรียนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีเช่นกัน สิ่งที่โรงเรียนควรดำเนินการ ได้แก่ การจัดทำป้ายเตือนเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในสถานศึกษา การจัดน้ำดื่มให้ถูกสุขลักษณะและติดตั้งอย่างปลอดภัยต่อการใช้งาน การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงนโยบายการจัดการความปลอดภัยในโรงเรียน และการจัดอบรมฝึกซ้อมป้องกันภัยพิบัติหรืออัคคีภัยเป็นประจำทุกปี

ด้านที่ 6 การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารที่ถูกสุขลักษณะ ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีระดับผลสำเร็จจากการดำเนินงานอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในชุมชน ไม่เสี่ยงอันตราย และมีรั้วป้องกันอย่างชัดเจน อีกทั้งมีการดูแลให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ร่มรื่น สวยงามสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ปาลิตา ยงกำลัง และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอสวี่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 พบว่า ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอสวี่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากอาคารสถานที่เป็นการจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วมที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

2. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 บุคลากรในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนัย นาพา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี ผล

การศึกษาพบว่า บุคลากรในสถานศึกษาที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับเจษฎา อังสนั่น (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ผลการศึกษาพบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 21 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ควรส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งใช้พื้นที่ภายในอาคารที่มีอยู่ จัดมุมประสบการณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ติดป้ายความรู้ตามชั้นบันได นาฬิกาแขวนบอกเวลาของประเทศต่าง ๆ ป้ายบอกห้องต่าง ๆ เป็นสองภาษา เป็นต้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ควรสนับสนุนเครื่องตัดไฟ และอุปกรณ์ดับเพลิงให้กับสถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งอย่างเพียงพอ ตลอดจนทำการตรวจสอบแต่ละสถานศึกษามีการติดตั้งเครื่องตัดไฟและอุปกรณ์ดับเพลิงให้มีความพร้อมใช้งานตลอดเวลา

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการมีพื้นที่สำหรับเด็กป่วย ควรแยกเป็นสัดส่วน เช่น มาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ตรีแก้ว. (2561). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ. สืบค้น 2 สิงหาคม 2563, จาก <http://kanokpornnok12.blogspot.com/2018/11/blog-post.html>.
- จรัสรัตน์ ชูกิจ. (2557). การศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบางพลีราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี
- เจษฎา อังสนั่น. (2557). การจัดการสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.

- ทักษิณ นานา. (2559). **การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี**. รายงานการวิจัย, วิทยาลัยนครราชสีมา.
- นวกัทร แสงท้าว, จำเนียร พลหาญ และวรวรรณ อุบลเลิศ. (2563). **แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 14(2). 67-74.
- ปาลิตา ยงกำลัง และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2561). **ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนของสถานศึกษาอำเภอสวี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต**. 14(1). 233-241.
- มารีสา ธรรมะ. (2555). **ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- สุเวช พิมน้ำเย็น, งามนิตย์ ราชกิจ, พยงค์ ขุนสะอาด และนันทน์ภัส เพ็ชรสุวรรณ. (2560). **การประเมินการจัดสภาพแวดล้อมและการจัดบริการด้านความปลอดภัยในโรงเรียนสันติคีรีวิทยาคม อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย. สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี**. 6(2), 25-31.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2559). **ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554–2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สืบค้น 2 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://aqa.onesqa.or.th/SummaryReport.aspx>
- Benn, G.C. (1976). **A Comparison of the Idea and Real Elementary Schools as Perceive by Entering Freshman in Oklahoma State**. Dissertation Abstracts International : 4026A.
- Buffo. (2011). **“An Investigation of the Perceptions of Students, Teachers, and Parent Concerning School Safety within the Elementary Schools of a Large Suburban School District”**, Dissertation Abstracts International: 1632.
- Kijai, J. J. (1987). **School Effectiveness Characteristics and School Incentive Reward**. Dissertation Abstracts International. 48(4): 329 – A.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D.W. (1970). **Determining Sampling Size for Research Activities**. Educational Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- P.F. Ababio. (2015). **Effect of good hygiene practices intervention on food safety in senior secondary schools in Ghana**. University of Lincoln, College of Sciences, National Centre for Food Manufacturing.
- Vicario Anna Diaz. (2012). **Safety management in Catalonia’s schools**. Department of Applied Education, University Autonomia de Barcelona, Bellaterra (Cerdanyoladel Valles). Spain.